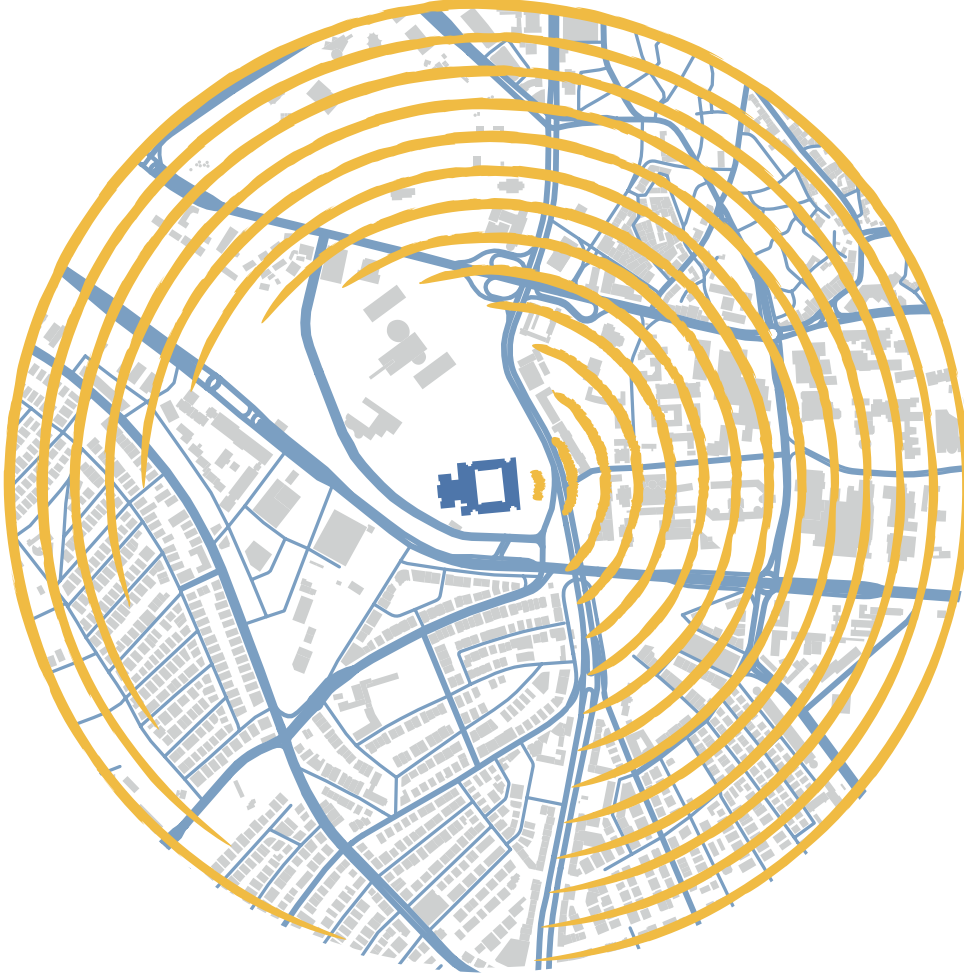

ANKARA ADALET SARAYI

TAŞINMA VE YER SEÇİMİ DEĞERLENDİRME RAPORU

2022

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Ankara Şubesi

"Başkent umutların simgesi, beklentilerin aynasıdır. Bu nedenle bir başkent fiziksel görüntüsünün hayati bir önemi vardır. Çünkü o, ulusal canlılığın, sürekliliğinin bir güvencesidir."

Prof. Dr. Gönül Tankut, "Bir Başkent'in İmarı", 1990.

İÇİNDEKİLER

1. ANKARA ADALET SARAYI	1
1.1. KONUMU VE BİLGİLERİ	2
1.2. PLANLAMA TARİHİ	2
1.3. ADALET SARAYININ TAŞINMASI GÜNDEMİ	10
2. ADALET HİZMETLERİ VE MERKEZ İLİŞKİSİ	11
2.1. ADALET SARAYLARI ÖRNEKLERİ	11
2.2. ADALET SARAYI VE ANKARA KENT MERKEZİ	26
2.3. SIHHİYE	26
3. TAŞINMA KARARI VE YER SEÇİMİ	28
3.1. TAŞIMA KARARI VE ETKİLERİ	28
3.2. YER SEÇİMİ KARARI VE ETKİLERİ	29
3.2.1 Yeni Adalet Sarayı İçin Belirlenen Alan	30
3.2.2. Yeni Adalet Sarayına Yönelik Onaylanan Uygulama İmar Planı	33
3.3. ADALET SARAYININ TAŞINMASI HAKKINDA BASINDA YER ALAN AÇIKLAMALARIMIZ	35
4. DEĞERLENDİRME	44
KAYNAKÇA	45

SUNUŞ

Ankara adalet sarayı, 1989 yılında hizmet vermeye başladığı günden beri Sıhhiye bölgesinin ve Ulus'tan Çankaya'ya uzanan kent merkezinin önemli bir parçası olmuştur. Bina projesi yarışma sonucu elde edilmiş ve yapımı tamamlandığında, Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi, Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Ankara Olgunlaşma Enstitüsü, TRT Ankara Radyosu binalarıyla beraber başkent'in omurgası olan Atatürk Bulvarı'nın tamamlayıcısı olmuştur. Bulunduğu konumdan ve sahip olduğu mimari değerden dolayı korunması gereken bir yapı niteliği taşımaktadır. Yaklaşık otuz yıllık bir yapı olmasına rağmen modern kent merkezinde bir nirengi (landmark) olmayı başarmıştır.

Modern bir başkent'in temelleri olan yapılar ve ilişkiler Atatürk Bulvarı boyunca somutlaşmıştır. Adalet sarayı ile Sıhhiye bölgesi de, Ulus Tarihi Kent Merkezi ve Çankaya arasında bu aksı birleştiren ve güçlendiren önemli bir bölge haline gelmiştir. Adalet Sarayı mevcut durumunda hukuk büroları, yeme-içme mekanları başta olmak üzere kent merkezine önemli nitelikler kazandırmıştır. Bugün, Ulus ve Kızılay arasında trafiğin taşıt odaklı ve yoğun olması, kamu kurumlarının ve onların katkı sağladığı sektörlerin merkezden çekilmesi, bulvarın iki yakası arasında yaya erişiminin güçleşmesi gibi sebeplerle bölgenin merkezi nitelikleri ve hareketliliği giderek zayıflamakta ve çöküntü alanı olma riskiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Mevcut binasının yaklaşık 90.000 m2 olduğu ve kent'in farklı yerlerine dağılan diğer birimleriyle birlikte yaklaşık 150.000 m2 kapalı alanda adli hizmetlerin sürdürüldüğü bilinmektedir. 2013 yılında bina kapasitesinin yetersiz olduğu ve dağınık hizmetlerin tek bir alanda gerçekleştirilmesi gerekçeleriyle yeni bir adalet sarayı için Yenimahalle'de bulunan Toptancı Hali ve AŞTİ arazileri gündeme gelmiş, itirazlar ve davalar neticesinde vazgeçilmiştir. 30.10.2019 tarihinde imzalanan protokol ile Yenimahalle'de bulunan eski MİT Müsteşarlığı alanında, 500.000 m2 kapalı alana sahip yeni bir adalet sarayının inşası gündeme gelmiş, buna yönelik hazırlanan imar planı değişikliği ise 20.10.2021 tarihinde onaylanmıştır.

Bu rapor kapsamında adalet sarayı alanının tarihi, gelişimi, kent merkezine katkıları ile taşınması durumunda kent merkezine ve yeni yer seçiminin yapıldığı bölgeye olan etkileri değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme, adalet sarayının Yenimahalle'de bulunan Toptancı Hali'ne taşınması kararının iptaline yönelik açılan E.2013/1894 nolu dava kapsamında hazırlanan Bilirkişi Raporundaki yaklaşım ve yöntem esas alınarak hazırlanmıştır.

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi

12. Dönem Yönetim Kurulu

1. ANKARA ADALET SARAYI

Ankara, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kararıyla 13 Ekim 1923'te ülkenin başkenti olarak seçilmiştir. O günden itibaren Ankara'nın, ülkedeki tüm kentler için öncü bir rol üstlenerek, Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil eden ve simgeleyen bir nitelik kazanması sağlanmıştır. "Bir ülkenin başkenti kuşkusuz herhangi bir kent değildir. O, ülkenin tüm şehirleri arasındaki lider kenttir. Bu kentte, yönetim, siyaset, ticaret, sanat ve bilimin önde gelenleri buluşacak, önemli kararlar verecek ya da bu kadarları etkileyecektir." (Tankut, 1990)

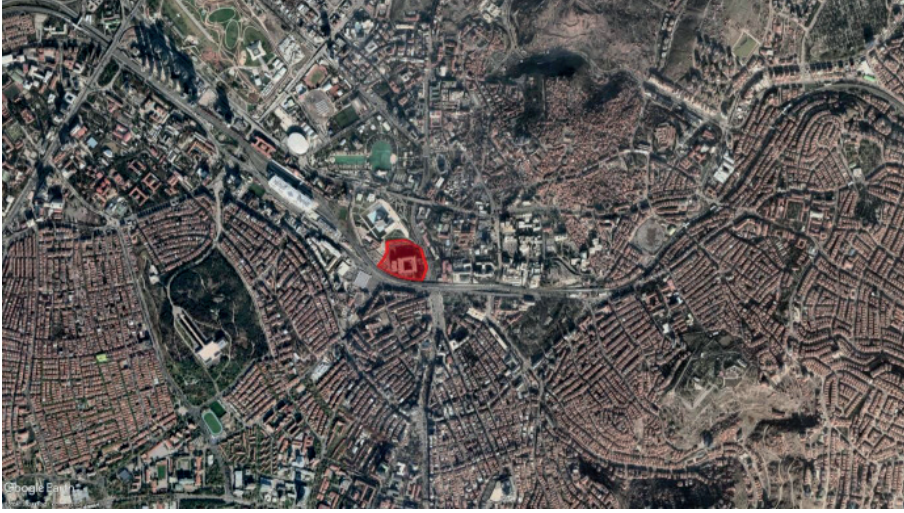
Bu düşünce, kalkınmanın ve modernleşmenin anahtarı olan kent planlarıyla tarif edilmiş, genç Cumhuriyetin modern başkenti inşa edilebilmiştir. Modern bir başkent in temelleri olan kullanımlar, yapılar ve ilişkiler Atatürk Bulvarı boyunca somutlaşmıştır. Yenişehir, Sıhhiye ise Ulus Tarihi Kent Merkezi ve Çankaya'nın arasında, bu aksı birleştiren ve güçlendiren önemli bir bölge olmuştur.

Ankara Adliyesi, 1926 yılında Anafartalar Adliyesi olarak bilinen, günümüzde Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın ek hizmet binası olarak faaliyet gösteren binada hizmete başlamış; 1960'lı yıllarda ise Ulus'ta farklı binalarda faaliyetlerine devam etmiştir. Halen kullanılmakta olan adalet sarayı'nın inşası 1968 yılında başlamış, aksamalar nedeniyle yapımı gecikmiş ve 16 Şubat 1974 tarihinde sonuçlanan proje yarışması neticesinde, 1978 yılında mevcut binasının inşaatına başlanmıştır; 29 Ekim 1989 yılında hizmete açılmıştır. (Akyüz, 2010)

Ankara Adalet Sarayı, Ankara Üniversitesi Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi, Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Ankara Olgunlaşma Enstitüsü, TRT Ankara Radyosu binalarıyla beraber bir sembol, bir nirengi olarak, Başkent in en önemli aksını tamamlamaktadır.

1.1 KONUMU VE BİLGİLERİ

Ankara Adalet Sarayı, Altındağ İlçesi'nin Sıhhiye bölgesinde (Fevzipaşa Mahallesi 7559/6 parsel) 56.160 m²'lik bir alan üzerine inşa edilmiştir. Sahip olduğu 107.036 m² kapalı alan ile kuzeyinde otopark olarak kullanılan yaklaşık 12.000 m²'lik alandan oluşmaktadır.

Ankara Adalet Sarayı Konumu

1.2 PLANLAMA TARİHİ

Cumhuriyetin modern bir toplum yaratma ve çağı yakalama hedefi Başkent Ankara'nın planlı gelişimi ile yaşama geçirilmiştir. Ankara'nın Başkent olarak seçilmesinin ardından başlayan planlama çalışmaları, üzerinde Başkente özgü yapıları ve kullanımları taşıyan Atatürk Bulvarı'nı esas alarak kurgulanmış ve buradan gelişmiştir. Kent büyüdükçe bu çevre de zengin bir çeşitliliğe sahip olmuş ve uzun bir süre bozkırın ortasında modern Türkiye'nin aynası olmuştur. Başından beri adli hizmetlerin sürdürüldüğü, Ulus başta olmak üzere çeşitli yerlerdeki yapı ve alanların yetersizliği yeni ve bir arada bulunan bir adalet sarayı ihtiyacı doğurmuştur. Adli hizmetler için yine bu omurga üzerinde Başkentin ana aksını tamamlayıcı olarak burada yer seçimi yapılmıştır.

- **Lörcher Planı**

1925 yılında Dr. Carl Ch. Lörcher tarafından hazırlanan, bugünkü Sıhhiye bölgesini içeren 150 hektar büyüklüğündeki plan hayata geçirilmiştir. Ankara'nın ilk planı olarak adlandırılacak Lörcher Planı, kentin bugünkü simgesel merkezi olan Kızılay ve çevresine ilişkin temel kararları vermiştir. (Cengizkan, 1998)

Ancak Çankaya, Keçiören ve Cebeci bölgelerine doğru yayılan dağınık ve düzensiz gelişme nedeniyle kısa süre sonra yeni imar planları için çalışmalara başlanmıştır; bu amaçla 1927 yılında uluslararası bir yarışma düzenlenmiştir.

- **Jansen Planı**

1928 yılında yarışmayı kazanan Jansen Planı, 23.07.1932'de onanmıştır. Bu planda geleneksel doku korunmuş, Kale'den Çankaya'ya doğru yönelmiş, Eski Şehri Çankaya'ya bağlayan yol (Atatürk Bulvarı) genişletilmiştir. Başkent'in ana aksı da bu planla oluşmuştur.

- **1955 Yücel-Uybadin Planı**

1955 yılında düzenlenen yarışma sonucunda hazırlanan ve müelliflerinin adıyla anılan Yücel-Uybadin Planı'nda bugünkü adalet sarayının yerinde Tekel Deposu ve Silo bulunmaktadır. Planda ise bu alanda yüksek katlı yapılaşma önerilmiştir.

- **1984-1990 Ankara Nazım İmar Planı**

1984 yılında onaylanan 1990 Ankara Nazım İmar Planı'nda çevre kullanımlar aynı şekilde sürdürülmüştür. Planın hazırlandığı yıllarda adalet sarayı için bugünkü yer belirlenmiş olmasına rağmen adalet sarayı kararı plana işlenmemiş, alanda bulunan mevcut Silo, Toptancı Hali ve Sergi Evi gösterilmiştir.

- **2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı**

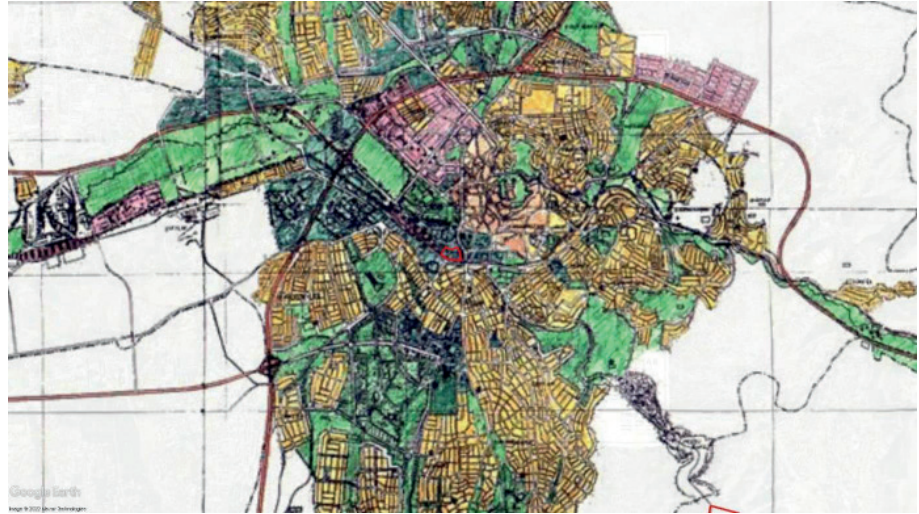
Ankara kentinin üst ölçekli ve kapsamlı nazım imar planı konumundaki 1/25000 ölçekli 2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı, 2007 yılında Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından onaylanmıştır.

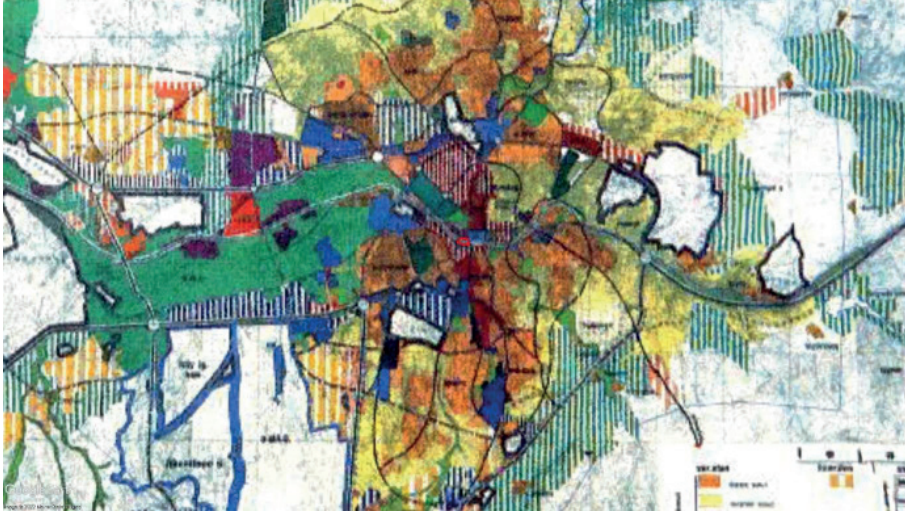
Ankara Adalet Sarayı'nın Lörcher Planındaki Yeri

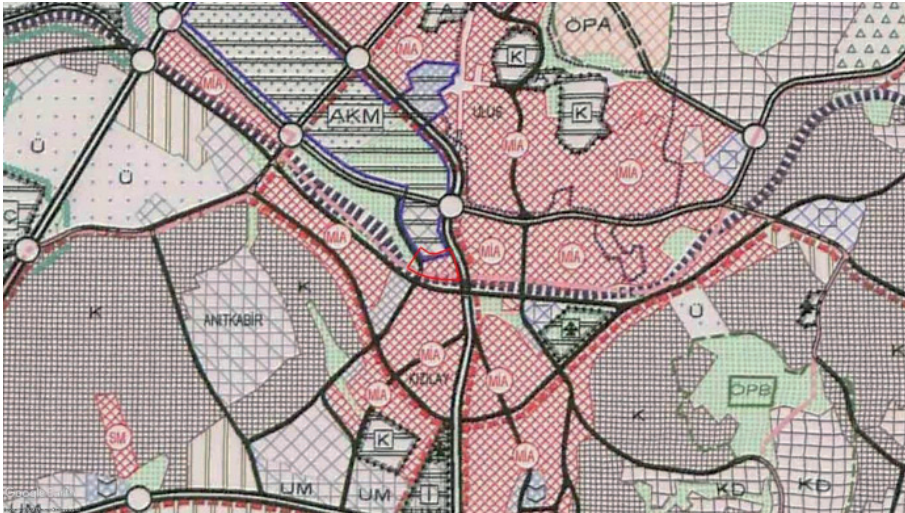
Ankara Adalet Sarayı'nın Jansen Planı Ana Aksındaki Yeri

Ankara Adalet Sarayı'nın Yücel-Uybadin Planındaki Yeri

Ankara Adalet Sarayı'nın 1990 Nazım İmar Planındaki Yeri

Ankara Adalet Sarayı'nın 2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planındaki Yeri

1/25000 ölçekli 2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı'nda mevcut adalet sarayı yeri "Merkezi İş Alanı (MİA)" gösteriminde bulunmaktadır. Burada henüz bir park ya da yeşil alan gösterimi bulunmamaktadır.

Ayrıca Nazım İmar Planı Plan Hükümleri kapsamında adalet sarayını da kapsayan nitelik ve işlevlere ilişkin bazı hükümlere yer verilmiştir:

"UYGULAMAYA YÖNELİK ÇERÇEVE-PLAN KOŞULLARI

ÖZEL HÜKÜMLER

B.1 BAŞKENTE ÖZGÜ ÖZEL ALANLAR

B1.2. ULUSAL MERKEZİ YÖNETİM ALANLARI

...

İmar Kanunu'nun 9. maddesinde, bu tip kurum ve kuruluşların faaliyetlerinin sürdürülmesi anlamında tanımlanan istisnaların, bu plan kapsamında tanımlanan ilke, esas ve öncelikler ile çelişmeyecek biçimde hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

*Ulusal Merkezi Yönetim Alanlarının niteliklerine uygun olarak; halkla yüzyüze ilişki içinde bulunma kapasitelerine göre detaylı olarak irdelenecek ve bu plan sonrası hazırlanacak "**Kamu Kurum Kuruluş Alanları Ana Planı**" kapsamında yeni yer seçim ve gereğinde desantralizasyon kararları üretilecektir. Anılan ana plan kapsamında kent merkez bölgelerinden desantralizasyonu önerilen kuruluşların boşaltacağı alanların yeniden değerlendirilmesinde ise; bulunduğu bölge bütününde ele alınması, bölgede eksikliği bulunan sosyal donatıların karşılanabilirliği, yeni bir yapı ve nüfus yoğunluğu yaratmaması, kamusal kullanım amacına yönelik olarak düzenlenmesi, açık-yeşil alan sistemi ve bütünlüğünün yitirilmemesi, dönemsel özellik yansıtan yapıların korunması vb. ilkeler göz önünde tutulacaktır.*

B.1.3. DİPLOMATİK BÖLGELER

... Cumhuriyetin kurulduğu yıllardan itibaren "protokol yolu" ve köşk-bakanlıklar aksı üzerinde yer seçen yabancı ülke temsilcilik ve elçilikleri, buldukları bölge ile uyumlu bir mekansal bütünlük içinde ele alınırken, yeni yer seçecek ve/veya, kent içinde bulunduğu bölge koşulları itibariyle yeni yer seçimi arayışına giren diplomatik tesislerin "Or-An Diplomatik Tesisler Bölgesi"ne yönlendirilmesi sağlanacaktır.

Ülkemizin Avrupa Birliği ile uyum ve bütünleşme sürecinde sayıları çoğalması ve nitelikleri değişmesi beklenen diplomatik bölgelerin planlanıp yönlendirilmesinde Oran bölgesindeki planlı alanların kullanılması, yeni yer seçimi taleplerinde de öncelikle bu bölgedeki potansiyelin değerlendirilmesi sağlanacaktır. Bunun dışında İstanbul Yolu aksında kentin çevre yolundan girişinde ilk algılandığı noktada bir "Avrupa Birliği Merkezi" yer seçimi de yapılmıştır.

B.1.3. DİĞER BAŞKENTLİK İŞLEVLERİ

Türkiye Cumhuriyeti'nin Başkentine özgü, kültürel, sosyal, kamusal, sportif, rekreasyonel, anıtsal ve törensel nitelikli yapılar, tesisler ve kullanımları içeren özel işlevlerdir.

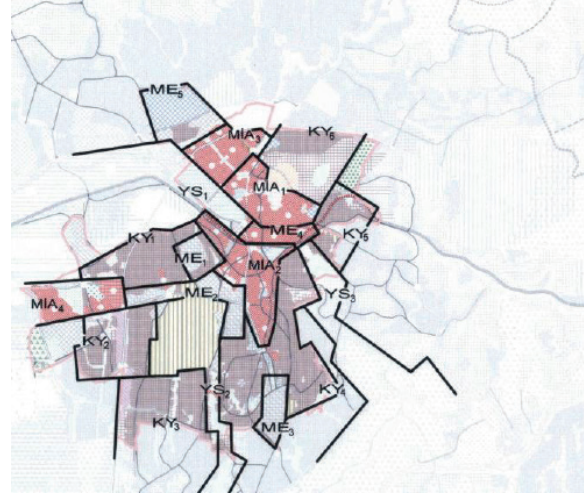
Bu tesisler içerisinde; şu an nirengi (landmark) niteliğiyle öne çıkan Anıtkabir gibi anıtsal ve törensel yapılar tarif edilebileceği gibi, bu plan ile oluşturulması önerilen başkent kültür-kongre vadisi, ülkemizin Avrupa Birliği'ne katılması sürecinde kurulması gündeme gelebilecek olan kurum/kuruluşlar, karar organları vb. unsurları içeren kampüsler, ülkemizin üye olduğu uluslararası toplulukların temsilcilikleri/karar organları, içerisinde Ankara'nın sahip olduğu ulusal başkent kimliğini pekiştiren ve Cumhuriyetin simgesel değerlerinin temsil edilebilmesi anlamında; ulusal stadyum-başkent spor merkezi, ulusal seremoni alanı, Başkent Parkı (Ankara ve anıtsal yapılar model-maket parkı), Kızılay-Tandoğan vb. meydanlar mevcut ve/veya yeni hayata geçirilecek özgün ve önemli işlevleri ve bunlara ait proje alanları şeklinde de tariflenebilir.

Anılan yapı ve tesislerin kentin kimliği ve başkentlik imgesini güçlendirecek, vurgulayacak bir sistematik ve bütünlük içinde kurgulanması, yer seçimi ve işletilmesi esastır. Kamusal nitelikleriyle ön plana çıkan bu ve benzeri alanların niteliklerinin geliştirilebilmesine ve yenilerinin oluşturulabilmesine yönelik, esneklik ve yaratıcı plan kararları özendirilecektir. Böylesi alan, meydan ve bölgelerde kimlik öğelerini vurgulayacak, süreç içinde oluşmuş kimlik erozyonlarına son verecek yeni düzenlemeler ve kentsel tasarım uygulamaları geliştirilip uygulanması esastır.

Entansif Merkezler (ME):

Bölge içinde "Entansif Kullanımlar Zonu" olarak adlandırılan ve geniş alan kullanan kurum ve kuruluşların oluşturduğu bir yapısal dinamik de bulunmaktadır. Bir yandan merkez işlevlerini çeşitlendirip, hareketlendiren, diğer yandan tanımladığı açıklıklar ile açık-yeşil alan sistemine de katkı yapan bu zonun korunması gerekmektedir. Bu zonun

parçaları olan, Etlik-Kasalar, Eskişehir Yolu-Bakanlıklar, Çankaya Köşkü, Anıtkabir ve Hastaneler bölgelerindeki mevcut açık-kapalı dengesinin ve açık-yeşil sistem unsurlarının zarar görmesi kesinlikle engellenmelidir. Hastaneler bölgesi için ulaşım-dolaşım, otopark vb. tüm sorunları kapsamlı ve sistematik olarak ele alacak bir alan yönetimi ve yönetim planı oluşturulması öngörülmektedir.

KENTSEL YERLEŞİK ALANLAR (KY)

KY ₁	MALTEPE - BAĞÇELİEVLER
KY ₂	BALGAT - ÇUKURAMBAR
KY ₃	ÖVEÇLER
KY ₄	GOP - AYRANCI
KY ₅	CEBECI - DEMİRLİBAHÇE
KY ₆	DIŞKAPI - YENİDOĞAN

MERKEZİ İŞ ALANLARI (MIA)

MIA ₁	ULUS
MIA ₂	KIZILAY
MIA ₃	ISKITLER
MIA ₄	SÖĞÜTOZU

ENTANSİF MERKEZLER(ME)

ME ₁	ANITKABİR
ME ₂	ESKİŞEHİR YOLU AKSI
ME ₃	ÇANKAYA KÖŞKÜ
ME ₄	HASTANELER
ME ₅	KASALAR

YEŞİL VE AÇIK ALAN SİSTEMLERİ (YS)

YS ₁	AOÇ - AKM
YS ₂	DIKMEN VADİSİ
YS ₃	İMRAHÖR VADİSİ - İNCESU

Plan Açıklama Raporunda Etüdler&Müdahaleler başlığı altında Entansif Kullanımlar Zonu olarak ele alınan bölgenin "geniş alan kullanan kurum ve kuruluşların oluşturduğu bir yapısal dinamik" tanımı ile merkezi niteliği vurgulanmış; adalet sarayı da ME4 gösterimi ile Hastaneler bölgesi olarak adlandırılan bölgeye dahil edilmiştir. Burada da önemli olan Hastaneler gibi adalet sarayının da merkeze kattığı ve desteklediği niteliklerdir. Aynı zamanda E.2013/1894 sayılı dava kapsamında hazırlanan Bilirkişi Raporunda Adalet Sarayının nirengi niteliği olduğu, konumu ve işlevi dolayısıyla başkentlik işlevi olarak kabul edilebileceği belirtilmiştir.

• 23.05.2008 Milli Komitenin (Atatürk Kültür Merkezi alanlarından sorumlu) 20. Toplantısının Kararları

Atatürk Kültür Merkezi alanlarından sorumlu Milli Komite 23.05.2008 tarihinde mevcut adalet sarayına ilişkin olarak aşağıdaki kararı almıştır;

"Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın; "AKM alanı 4. Bölge içine Ek Adliye Binası yapılmaması, yapılacaksa mevcut adliye binasının kendi otopark sınırları dışına ve Ankara Çağdaş Sanatlar Müzesi ve Güzel Sanatlar Galerisi alanına taşmaması" teklifinin bir sonraki Milli Komite toplantısında görüşülmesine..."

Adalet sarayının Atatürk Kültür Merkezi'nin 4. Bölgesi sınırları içinde bulunan ve eski demiryolu hattı ile adalet sarayı sınırı arasında kalan alana doğru genişletilmesi söz konusu olmuş, buna Kültür ve Turizm Bakanlığı karşı çıkmıştır. AKM 4. Bölgesi içinde yeni konser, opera ve bale, eski konser salonları ile CerModern sergiyi bulunmaktadır.

1.3 ADALET SARAYININ TAŞINMASI GÜNDEMİ

2013 yılında Ankara Adalet Sarayı'nın Yenimahalle'deki Toptancı Hali'ne taşınmasından vazgeçilmesinin ardından, Sıhhiye'deki mevcut binanın büyütülmesi ya da AŞTİ'nin yerine adliye binası yapılması gündeme gelmişti. Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL, o dönem yaptığı açıklamada, yeni adliye binasının metro gibi ulaşım akslarına yakın olması gerektiğini ifade etmişti. Bakan GÜL'ün bu açıklamasının ardından, AŞTİ'nin Mamak'a taşınacağı gündeme gelmiştir. AŞTİ'nin Mamak'a taşınması ise açılan davalar nedeniyle durdurulmuştur.

30.10.2019 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı arasında "Yeni Ankara Adliyesi Binası Yapım Protokolü" imzalanmıştır. Protokol kapsamında yeni adliye binasının Yenimahalle ilçesinde bulunan eski MİT arazisinin 250 dönümlük kısmında yapılacağı ve toplam kullanım alanının ise 500.000 m² olacağı açıklanmıştır.

2. ADALET HİZMETLERİ VE MERKEZ İLİŞKİSİ

2.1 ADALET SARAYI ÖRNEKLERİ

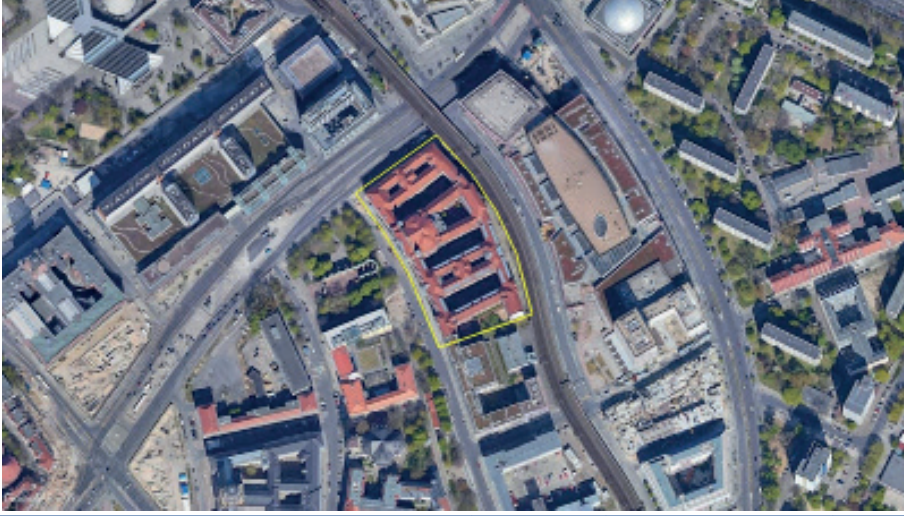
Aşağıda bazı kentlerin nüfus bilgileri, adliye saraylarının alan ve yapı büyüklükleri ile konumları incelenmiştir.¹ Personel ve adli işlem sayıları gibi bilgilere erişilememiş olsa da; farklı ülkelerden farklı nüfuslara ve adalet hizmeti yapısına sahip kentlerden örnekler verilerek, adalet hizmetlerinin kentler ile ilişkisi irdelenmiştir.

Adalet saraylarının kent merkezi dışında yer seçmediği ve toplam inşaat alanı olarak ülkemizdeki yeni adalet saraylarından daha küçük oldukları görülmektedir.

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
4.840.000	8.000 m ²	8.000 m ²	4	32.000 m ²	4,00

¹ Söz konusu incelemeye Ankara 9. İdare Mahkemesi Başkanlığı'nca görülen 2013/1894 Esas Nolu Dava Kapsamında Hazırlanan Bilirkişi Raporu'nda da yer verilmiş ve "kent merkezi dışında adalet sarayı olmadığı görülmüştür." denilmiştir.

Berlin-1

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
4.840.000	8.000 m ²	15.000 m ²	5	75.000 m ²	5,00

Berlin-2

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
3.645.000	10.000 m ²	10.000 m ²	6	60.000 m ²	6,00

Brüksel

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
1.191.604	40.000 m ²	25.000 m ²	8	200.000 m ²	5,00

Buenos Aires

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
15.057.273	12.000 m ²	12.000 m ²	7	84.000 m ²	7,00

Dallas

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
1.331.000	10.000 m ²	10.000 m ²	10	100.000 m ²	10,00

Karachi

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
14.091.000	35.000 m ²	12.000 m ²	4	48.000 m ²	1,37

Leeds

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
800.000	20.000 m ²	15.000 m ²	4	60.000 m ²	3,00

Los Angeles

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
3.967.000	15.000 m ²	10.000 m ²	8	80.000 m ²	5,33

Lima

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
10.205.520	12.000 m ²	8.000 m ²	4	32.000 m ²	2,67

Londra

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
8.982.000	24.000 m ²	19.000 m ²	4	76.000 m ²	3,17

Lyon

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
513.275	7.000 m ²	7.000 m ²	4	28.000 m ²	4,00

Madrid

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
3.223.000	15.000 m ²	15.000 m ²	4	60.000 m ²	4,00

Manchester

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
553.230	14.000 m ²	10.500 m ²	20	210.000 m ²	15,00

Marsilya

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
861.635	9.000 m ²	7.500 m ²	4	30.000 m ²	3,33

Münih

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
1.472.000	19.000 m ²	16.000 m ²	4	64.000 m ²	3,37

Nürnberg

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
518.365	38.000 m ²	20.000 m ²	4	80.000 m ²	2,11

Ottawa

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
1.393.000	12.000 m ²	9.000 m ²	4	36.000 m ²	3,00

Roma

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
2.800.000	30.000 m ²	27.000 m ²	2	54.000 m ²	1,80

Singapur

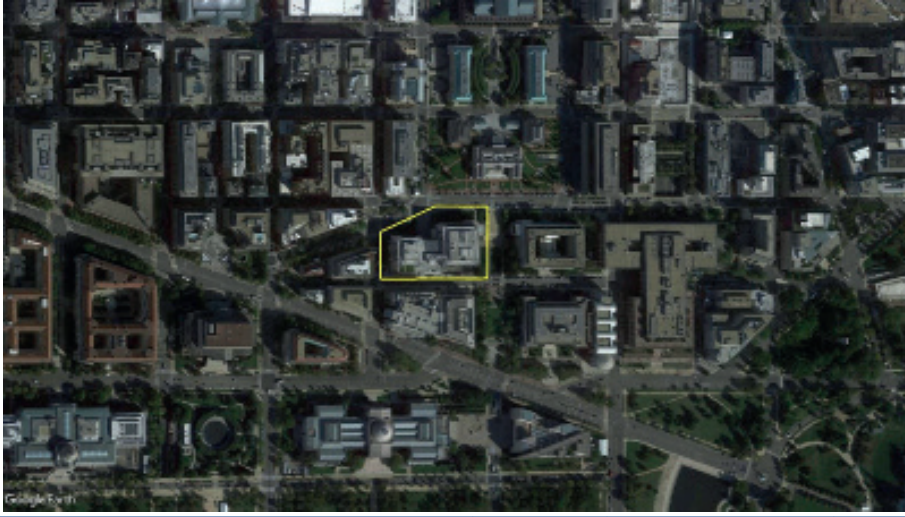
Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
5.686.000	9.200 m ²	7.500 m ²	9	67.500 m ²	7,34

Tokyo

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
37.000.000	12.000 m ²	10.000 m ²	18	180.000 m ²	15,00

Whashington D.C.

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
7.705.281	20.000 m ²	12.000 m ²	5	60.000 m ²	3,00

Milano

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
1.352.000	33.000 m ²	30.000 m ²	6	180.000 m ²	5,45

Yukarıda örnek olarak verilen, farklı nüfuslara sahip olan dünya kentlerinde adalet hizmetlerinin kent merkezlerinde yer aldığı görülmektedir. Bunlar içerisinde 37.000.000 kişi ile Tokyo en çok, 500.000 kişi ile Lyon en az nüfus sahiptir.

Bu kentlerde yer alan adli hizmet yapılarının ortalama olarak 18.000 m² alan üzerinde, 14.000 m² taban alanına sahip olduğu görülmektedir. Kat sayıları 2 ile 20 arasında değişiklik göstermekle beraber, ortalama toplam inşaat alanları yaklaşık 82.500 m² düzeyindedir. Bunlar içerisinde toplam inşaat alanı en az 28.000 m² ile Lyon, en çok 210.000 m² ile Manchester Adliyeleri yer almaktadır.

Dünya kentlerinde adalet saraylarının kent merkezi dışında yer seçmediği ve toplam inşaat alanı olarak ülkemizdeki yeni adalet saraylarından daha küçük oldukları görülmektedir.

Ülkemizde ise en büyük iki adalet sarayı İstanbul'da inşa edilmiştir. İstanbul'un yüksek nüfusu ve boğaz ile bölünmüş iki yaka üzerinde olması dolayısıyla hem iki adliye binası hem de daha fazla alan gerekmiştir.

İstanbul Çağlaayn

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
15.840.900	43.000 m ²	30.000 m ²	16	343.000 m ²	7,98

Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
15.840.900	123.603 m ²	40.000 m ²	12	480.000 m ²	3,88

Son on yılda, toplam 690.000 m² inşaat alanına sahip iki yeni adalet sarayı inşa edilmiştir. İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı, 42.000 m² alan içerisinde 34.427 m² taban alanına sahip ve toplam 328.344 m² kapalı alan olarak inşa edilmiştir. Bu verilere göre Çağlayan Adliye Sarayının yapı emsali E=7,8'dir. Daha sonra inşa edilen Anadolu Adalet Sarayı'nın arazisi ise 123.645 m² olup toplam inşaat alanı 360.000 m²'dir. Buradaki emsal ise E=3 olarak hesaplanmıştır.

Personel ve adli işlem sayıları gibi etmenler dışarıda tutularak, yapılar fiziksel özellikleri ile değerlendirilmek durumunda kalınmıştır. Bu şekilde, yukarıdaki dünya kentlerinden örnekleri verilen adliye binalarında inşaat alanları ve kent nüfusları ile bir ilişki kurmaya çalışılırsa; metrekare başına ortalama 82 kişiye hizmet verildiği görülmektedir. Fiziksel kıyaslamaya yardımcı olabilecek olan bu değer, 550.000 nüfusu ve 210.00 m² toplam inşaat alanı ile Manchester'da m² başına 2,6 kişi ile en yüksek; 10.000.000 nüfusu ve 32.000 m² toplam inşaat alanı ile Lima'da m² başına 312 kişi ile en düşük olarak hesaplanmaktadır.

Ankara nüfusu ve adalet sarayı toplam inşaat alanı göz önüne alınırsa m² başına yaklaşık 52 kişiye hizmet verildiği görülmektedir. Örnek kentlerde m² başına ortalama 82 kişi değeri ile kıyaslandığında, bu değer Ankara Adalet Sarayı'nda ortalamanın üzerinde olduğu, bu kıyasla mevcut durumda yeterlilik düzeyine sahip olduğunu söylemek mümkündür.

Ankara						
	Nüfus	Alan Büyüklüğü	Yapı Oturum Alanı	Kat Sayısı	Toplam İnşaat Alanı	Emsal Değeri
	5.663.000	56.160 m ²	18.000 m ²	5	107.036 m ²	1,91

Protokol kapsamında, 500.000 m² inşaat alanına sahip olması öngörülen yeni adalet sarayı değerlendirilecek olursa, Ankara'da m² başına yaklaşık 11 kişiye adalet hizmetlerinin verilebileceği, bunun mevcut durumun yaklaşık 5 katı, örnekler ortalamasının ise 8 katı olan, oldukça yüksek bir öneri olduğu görülmektedir. Mevcut adliye binasının hizmete başladığı yıl Ankara'nın nüfusu 3.236.626'dır.² O günden itibaren Ankara'nın nüfus iki katına dahi çıkmamışken, mevcut binanın yaklaşık 5 katı büyüklüğünde bir kapalı alana ihtiyaç duyulması gerçekçi görünmemektedir.

Son yıllarda, 15 Temmuz darbe girişimine yönelik sürdürülen soruşturmanın etkileri, dava sayıları ve süreçlerindeki artışın, mevcut adalet sarayında oldukça büyük bir ek yoğunluk yarattığı, bu nedenle bu geçici yoğunluk ile yapının yetersizliği arasında bir ilişki kurulmaması gerektiği de göz önünde bulundurulmalıdır.

Dikkate alınması gereken bir diğer husus ise, projesi bir yarışma ile elde edilmiş ve henüz otuz yılını yeni doldurmuş bir kamu binasının yıkılmasının gündeme gelmesi kamu yararı ilkesi ile çelişmektedir.

² 1990 Türkiye Nüfus Sayımı

2.2 ADALET SARAYI VE ANKARA KENT MERKEZİ

Ankara'nın ilk adliye binası kentin kalbinde, Anafartalar Caddesi'nde konumlanmıştır. Daha sonra avukat ofisleri ve diğer ilgili kullanımların yer seçmesiyle Anafartalar Caddesi yargının merkezi durumuna gelmiştir. 1969 verilerine göre, incelenen 740 büro içerisinde avukatların %81,7'si Ulus'ta, %18,3'ü ise Kızılay'da bulunmaktadır. (Akçura, 1971)

1978 yılında, bir yarışma sonucu elde edilen projenin inşaatına başlanmış ve bugünkü adalet sarayı 1989 yılında hizmete açılmıştır. Böylece Anafartalar, Altındağ ve Yenimahalle adliyeleri olarak üç merkezden yürütülen adli hizmetler kent merkezinde ve tek bir adalet sarayı bünyesinde toplanmıştır.

Adalet sarayının yeni yerine taşınması ile hukuk büroları da yer değiştirmiş ve önce Sıhhiye-Kızılay, daha sonra Çankaya yönüne yayılmalar olmuştur. 2005 yılı verileriyle Ankara'daki 8002 hukuk bürosunun %52,7'sinin Sıhhiye-Kızılay-Bakanlıklar koridorunda yer seçtiği, Çankaya semtleriyle birlikte bu oranın %76,14'e çıktığı görülmektedir. (Gökçe, 2008)

Sıhhiye başta olmak üzere kent merkezinde yer seçen hukuk bürolarının yanı sıra, adliye ve hukuk büroları çalışanları ile vatandaşların doğrudan ve dolaylı ilişkide olduğu sektörler ve çalışan sayıları da göz önüne alındığında, adalet hizmetlerinin kent merkezinde sağlanmasının ne kadar önemli olduğu görülecektir.

Adliyenin, kentsel ulaşım sisteminin düğüm noktası olan bir konumda yer alması, yakın çevresinde hukuk büroları ve yeme içme mekanlarının olması gibi avantajları kentsel kullanım temelinde fayda sağlamaktadır. Aynı zamanda hukuk bürolarının, otuz yılı aşkın bir süredir hizmet veren adliye çevresinde yer seçmeleri, kent merkezinin ticari gelişimine de katkılar sunmakta, bölgenin canlanması açısından önemli bir işlev görmektedir.

2.3 SIHHİYE

Sıhhiye Meydanı; Ulus Tarihi Kent Merkezi, Kızılay ve çevresini birleştiren, başkentlilik özelliklerini vurgulayan, Ankara'nın önemli merkezlerinden biridir. Kentsel merkez oluşumuna, kent omurgasını güçlendirmeye katkı sağlamış olan Ankara Adalet Sarayı da kent merkezinden koparılmamalıdır.

Sıhhiye Bölgesi, Atatürk Bulvarı'nın genişletilen taşıt yolları, daraltılan kaldırımları ve yaya geçişini engelleyen refüjleri ile adeta iki parçaya ayrılmıştır. Ulus ve Kızılay arasında taşıt

trafiğinin yoğun olması ve Sıhhiye’de yapılan U köprü ile Ulus-Kızılay arasındaki bağlantı zayıflamıştır. Bu durum Sıhhiye’nin artık bir meydan olarak algılanamamasına, iki merkezi bölge arasında bağlantı kurulamamasına ve Gençlik Parkı’nın kullanılmamasına yol açmıştır.

Adliye Binasının bulunduğu alan ise, devamında CerModern ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası gibi tüm kente hizmet verebilen geniş alanlara sahip kültür ve sanat faaliyetlerinin gerçekleştirildiği mekânlara sahiptir. Bu bağlamda adliye binası da hem kendi hizmetleri hem de çevresindeki yeme-içme mekanlarından hukuk bürolarına kadar olan etkileri ile kent merkezini zenginleştiren, sosyal ve ekonomik hayatı canlandıran diğer kullanımlarla birlikte yer almaktadır.

Birçok kamu kurumunun ve hastaneler bölgesinin taşınması sonucunda, bugün kent merkezinde halkın kullandığı en önemli mekân adliye’dir. Bu haliyle zaten niteliklerini giderek kaybeden kent merkezinin Adliye gibi önemli bir biriminin buradan taşınması, başta Sıhhiye bölgesi olmak üzere Başkent’in kent merkezinin bir çöküntü alanı haline gelmesini hızlandıracak, mevcut sorunlarını da artıracaktır.

Adliye’nin taşınması, yukarıda anlatılmaya çalışılan ‘adalet hizmeti ve kent merkezi’ ilişkisinin kurulamaması ve aynı zamanda kent merkezini oluşturan birçok unsurun da yok olması demektir. Adliyenin taşınması durumunda bölgedeki ofis kullanımları ve diğer sektörler de taşınacaktır. Bu da kent merkezini güçsüzleştiren, hatta bu bölgeyi çöküntü alanına dönüştürecek bir durum yaratacaktır. Taşınma durumunda Sıhhiye bölgesinin niteliksizleşeceği ve hukuk büroları başta olmak üzere pek çok ticari mekanın, dolayısıyla bölgedeki sosyal ve ekonomik hayatın yok olacağı ortadadır.

3. TAŞINMA KARARI VE YER SEÇİMİ

30.10.2019 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı arasında “Yeni Ankara Adliyesi Binası Yapım Protokolü” imzalanmıştır. Protokol kapsamında yeni adliye binasının Yenimahalle ilçesinde bulunan eski MİT arazisinin 250 dönümlük kısmında yapılacağı ve toplam kullanım alanının ise 500.000 m² olacağı açıklanmıştır.

3.1 TAŞINMA KARARI VE ETKİLERİ

Hukuk kurumlarının bir tarihsellik içerisinde, kent içerisinde geliştirilmesi ve temel yaşam ve devlet düzeni ilkesiyle kurgulanması gerekmektedir. Bu nedenle merkezi kamu kurum ve kuruluşlarının yeni mekân gereksinimleri gerekçe gösterilerek kent dışında yer seçme eğilimleri planlama açısından olumlu bir tutum değildir.

Ankara Adliyesi de tarihsel olarak merkez ile beraber gelişen, kentin bütününe hizmet verebilen, kendi hizmetleri dışında yakın çevresindeki hukuk büroları ve ticari mekânlarla kent merkezinde önemli işlevleri olan bir kullanımdır. Kentin hemen her yerinden toplu taşımayla ve tek vasıtayla ulaşımın mümkün olabildiği mevcut adalet sarayı hem adliye ve hukuk büroları çalışanlarına hem de bu hizmetlerden faydalanan halka kolaylıklar sağlamaktadır.

Farklı bir yerde, kapsamlı bir planlama çalışmasına dayanmayan, noktasal bir yer seçimi ile birlikte yeni adliye çevresinde hukuk büroları ve diğer ticari kullanımların yeni bölgede yeniden dağılımı söz konusu olacaktır. Bu dağılım olurken yeni kentsel çevre yaratmada karşımıza keyfi, öngörülemez ve maalesef başarısız bir süreç ortaya çıkacaktır. Bunun mekansal etkileri kadar, adliye personelleri, avukatlar ve vatandaşlar üzerinde hem zaman hem de maliyet açısından olumsuz etkileri olacaktır.

Ankara özelinde üst ölçekli planda yer alan; Ulaşım Ana Planı, Merkezi İş Alanı'nın gelişim dinamiklerini ifade edebilecek Merkezler Ana Planı ve Kamu Kurum ve Kuruluşları Ana Planı da yapılmamıştır. Söz konusu taşınma işlemi, kapsamlı bir planlamadan bağımsız, parçacıl bir şekilde verilmiş bir karardır. Adliye gibi, kent bütününe yıllarca hizmet vermiş; kent merkezini sosyal ve ticari anlamda zenginleştirmiş ve kent belleğinde yer etmiş bir yapının ve faaliyetinin bu şekilde bilimsel çalışmalar olmaksızın yerinin boşaltılması ya da salt arazi büyüklüğü dikkate alınarak yeni bir yere taşınmasının birçok olumsuz etkisi olacaktır.

3.2. YER SEÇİMİ KARARI VE ETKİLERİ

Mevcut adalet sarayı binasının yaklaşık 90.000 m² olduğu ve kentin farklı yerlerine dağılan diğer yapılarla birlikte 150.000 m² kapalı alanda adli hizmetlerin sürdürüldüğü bilinmektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı arasında imzalanan yeni adalet sarayı'nın yapım projesi protokolü kapsamında yeni yer olarak Orman Çiftliği ve Macun Mahalleleri'nde bulunan, MİT Yerleşkesi olarak bilinen arazi seçilmiştir.

Ankara'da özellikle son yıllarda planlama disiplininde alınan kararlar değerlendirildiğinde kamu kurum ve kuruluşlarının Eskişehir Yolu üzerinde konumlandırılmakta olduğu görülmektedir. Danıştay başta olmak üzere birçok kamu kurumu, resmi ve idari tesisler Eskişehir Yolu üzerinde konumlanırken Adliye'nin ayrı olarak planlama bütününe aykırı bir şekilde parçacı biçimde konumlanması da planlama açısından doğru bir tercih değildir.

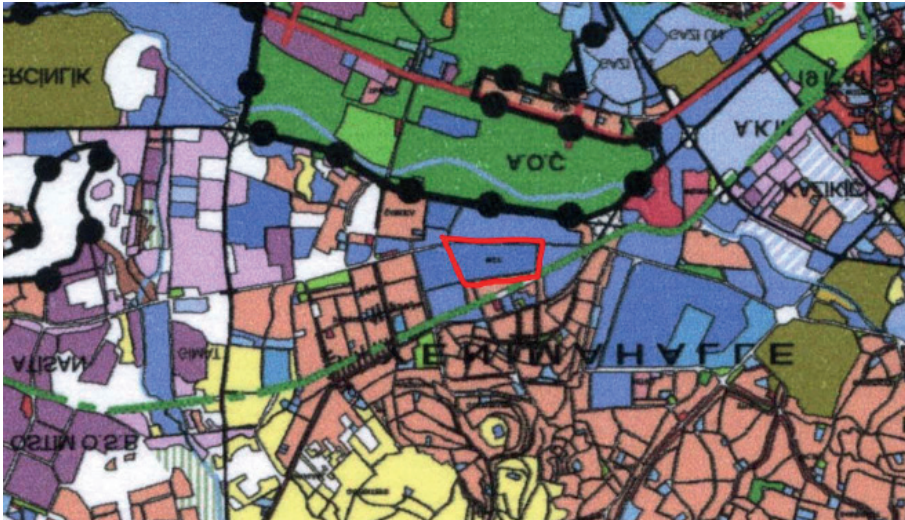
Ayrıca Ankara, planlı bir gelişim süreci yaşamış bir başkenttir. Cumhuriyetin kuruluş yıllarından itibaren Atatürk Bulvarı boyunca yer seçimi yapılan kamu kurumu, resmi ve idari tesisler bir koridor oluşturmuş ve bu durum bir başkentlilik unsuru olmuştur. Bellek, imge, saygınlık ve başkentlilik değerlerinin tarihsel ve mekânsal süreçleri ve yansımaları burada varlık göstermektedir. Kent büyüdükçe, bu kurumların Eskişehir Yolu üzerinde toplanmasında da, yine aynı başkent olma durumunu sürdürme amacı güdülmüş ve bir koridor oluşturulmaya çalışılmış, bir başkentlilik değerleri etrafında mekânsal örgütlenme önerilmiştir; sadece yer büyüklüğü baz alınarak, rastgele bir yer seçimi gerçekleştirilmemiştir.

3.2.1 Yeni Adalet Sarayı için Belirlenen Alan

Yeni adalet sarayı için, daha önce MİT Müsteşarlığı Yerleşkesi olarak kullanılan Yenimahalle ilçesi, Orman Çiftliği Mahallesi'ndeki yaklaşık 300.000 m² alana sahip olan 8532 ada 4 parsel belirlenmiştir.

Yeni Adalet Sarayı için belirlenen alan (Eski MİT Müsteşarlığı Alanı)

2007 yılı Arazi Kullanımı, Başkent Ankara Nazım İmar Planı

Öneri alanın yakın çevresinde yoğun trafik yoğunluğu yaratan kullanımlar

Alanın yakın çevresinde;

- Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı,
- Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı,
- Yeğenbey Vergi Dairesi,
- Yenimahalle Belediye Başkanlığı Binası,
- Semt Polikliniği
- Stadyum ve spor alanları,
- Ankara İl Tarım ve Orman Müdürlüğü,
- Özel Harekat Eğitim Alanı,
- ABB Metro Proje Yönetim Ofisi,
- Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı (ve Bakanlığa bağlı birçok müdürlük, enstitü, laboratuvar vb. birimleri)

başta olmak üzere, altı adet lise, ilkokul ve farklı kamu kurumlarına ait eğitim alanları

vardır. Tüm bu kullanımlar söz konusu taşınmaza en fazla 500 metre mesafe içerisinde bulunmaktadır. Bu kullanımların dışında ise yoğun bir konut dokusu bulunmaktadır. Fatih Sultan Mehmet Bulvarı ve İvedik Caddesi ise halihazırda yoğun taşıt trafiğinin yaşandığı, bu durumuyla dahi kapasitesini aşmış ve çözüm bekleyen sorun alanlarıdır.

Bölge kent bütünü içerisinde özellikle doğu-batı yönünde yapılan yolculuklarda kullanılmaktadır. Aynı zamanda buradaki kamu kurumlarında çalışan personeller, bu kurumlardan hizmet alan vatandaşlar ve çevredeki okullara gelen öğrenciler tarafından bölgenin oldukça yoğun şekilde kullanıldığı, sabah ve akşam zirve saatlerde ulaşımın aksadığı görülmektedir.

Söz konusu bölgeye bakıldığında;

- Meri Planda ve 1/25000 ölçekli Başkent Ankara Nazım İmar Planı'nda "Kamu Kurumları" kullanımında kalmaktadır.
- Halihazırda mevcut olan kurumlar, barındırdığı yüksek yapı ve nüfus yoğunluğu nedeniyle kentsel dönüşüm, trafik vb. birçok bağlamda çözümü güç bir bölgedir.³
- AnkaMall, İskitler MİA, AKM, Merkez Ankara ile Akköprü ve Varlık Mahalleleri'nde mahkeme kararlarına rağmen artırılan yapı ve nüfus yoğunlukları ile bölgede giderek büyüyen ulaşım problemleri vardır.
- Zaten yoğun bir taşıt trafiğine sahip olan bölgenin ulaşım altyapısı, 2022 yılında hizmet vermeye başlayacak olan Etlik Şehir Hastanesi'nin de etkisiyle iyice yetersiz hale gelecektir.
- Alanın çevresi, eskiyen konut stoğu, olumsuz zemin koşulları ve yoğun yapılaşması dolayısıyla Ankara'da acil önlem alınması gereken bölgelerden biridir. Bölge, riskli deprem bölgelerinden biridir ve yapı stoğu dikkate alındığında kentsel dönüşüm ihtiyacı olduğu ortadadır.

³ <http://www.yenimahalle.bel.tr/Haber/baskan-yasar%E2%80%99dan-cumhurbaskanina-mektup/48158>

MİT Yerleşkesi alanı, Yenimahalle Belediyesi tarafından Kentsel Dönüşüm projeleri için rezerv alan olarak kullanılmak istenmiş, ancak bu şekilde bölgede kentsel dönüşümün hayata geçirilebileceğini dile getirmiştir. Bu alanın bu amaçla kullanımının sakıncalarına burada yer vermek mümkün değildir. Ancak yer seçimi yapılan bölgede daha acil ve farklı müdahalelere ihtiyaç duyulduğu ve Yeni Adalet Sarayının inşası ile geri dönüşü olmayacak zararların doğacağı açıktır.

- Bu alanın, adalet sarayının inşası için kullanılacak olması, bir deprem neticesinde büyük can ve mal kayıplarının yaşanabileceği Demetevler bölgesinin kentsel dönüşümünü de imkansız kılmaktadır.

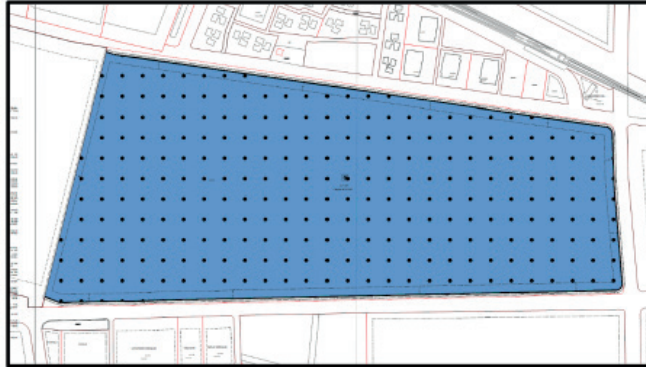
3.2.2 Yeni Adalet Sarayına Yönelik Onaylanan Uygulama İmar Planı

Ankara Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından yeni adalet sarayının yapımına yönelik söz konusu parselde plan değişikliği 20.10.2021 tarihinde onaylanmıştır:

"Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Orman Çiftliği Mahallesi 8532 ada 4 parsel numaralı taşınmazın "Resmi Kurum Alanı" (adalet sarayı) olarak belirlenmesine yönelik hazırlanan 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 9. Maddesi ve 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümleri uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca re'sen onaylanmıştır.

Söz konusu planlar 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8/b maddesi gereğince 20.10.2021-19.11.2021 tarihleri arasında 1 ay süre ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ilan panosunda, İl Müdürlüğü internet sayfasında (<https://ankara.csb.gov.tr/duyurular>), e-plan otomasyon sisteminde (e-plan.gov.tr) ve plan değişikliğine konu alanda 2 adet tabela ile askıya çıkarılmıştır."

Meri Plan			Öneri		
Plan Kararı	Emsal	Yüzölçümü (m ²)	Plan Kararı	Emsal	Yüzölçümü (m ²)
Resmi Kurum Alanı (Mit Müsteşarlığı)	0.5	323.960,39	Resmi Kurum Alanı	1.60	312.441,39
Plan Değ. Toplam		318.710,72	Plan Değ. Toplam		318.710,72

20.10.2021 tarihinde onaylanan Plan Değişikliği Açıklama Raporu

Söz konusu plan kapsamında Resmi Kurum Alanı kullanımı korunmuş, Emsal değeri E:0,5'ten E:1,60'a yükseltilerek Yençok: 6 Kat olarak belirlenmiştir.

Üst ölçekli planda ve meri planda söz konusu taşınmaz kamu kurumu kullanımındadır ve adliye yapılması için gerekli yasal koşul vardır. Ancak önceki planlarda "Resmi Kurum Alanı (MİT Müsteşarlığı)" kullanımında kalan söz konusu alan sadece MİT Müsteşarlığı tarafından kullanılmakta ve dolayısıyla personel sayısı ile sınırlı bir hizmet vermektedir. Bu kullanım ile kıyaslandığında; gün içerisinde on binlerce insanın ziyaret edeceği yeni adalet sarayının buraya taşınmasının farklı etkileri olacağı; bunun da alelade, parsel bazlı uygulama imar planı değişikliği ile giderilemeyeceği, kapsamlı analizlere ve planlama çalışmalarına ihtiyaç olduğu ortadadır.

Bu bağlamda adalet sarayının yakın çevresinde yer seçen hukuk büroları ve diğer işlevler ile gün boyu halkın kullanımı ve yaratacağı ulaşım talebi vb. göz önüne alındığında, adalet saraylarının herhangi bir kamu kurumu gibi değerlendirilemeyeceği ortadadır. Bu doğrultuda söz konusu projeye yönelik yapılan plan değişikliğinin, üst ölçekli planın ana kararlarını, sürekliliğini ve bütünlüğünü bozacağı anlaşılmaktadır. Farklı ve destekleyici işlevler ile erişilebilirlik niteliklerinin ancak kent merkezlerinde tarihsel ve planlı bir süreç ile oluşacağı; bu ilişkilerin parsel bazlı bir plan değişikliği ile kurulamayacağı ortadadır.

2007 yılı onaylı 1/25000 ölçekli Başkent Ankara Nazım İmar Planı kapsamında hazırlanması gereken "Kamu Kurum ve Kuruluşları Ana Planı" bugüne kadar hazırlanmamıştır. Hem Başkent hem de ülkenin ikinci büyük kenti olan Ankara için kamu kurum ve kuruluşlarının yer seçimleri kapsamlı bir şekilde henüz değerlendirilmemiştir. Adalet sarayının kente kattıkları ve merkezi güçlendiren nitelikleri ve gün içerisinde on binlerce kişinin ziyaret ettiği gerçeği göz önünde bulundurularak, sadece personelin geldiği bir kamu hizmet binası olmadığı, dolayısıyla herhangi bir resmi kurum olmadığı fark edilmelidir.

Söz konusu proje ve ona yönelik hazırlanan imar planlarının Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nce paylaşılan açıklama raporundan anlaşılacağı üzere, söz konusu plan değişikliği sadece 1/1000 uygulama imar planı ölçeğinde hazırlanmış; kente ve bölgeye etkileri tartışılmamış ve hatta Nazım İmar Planı ölçeği ve detayları kapsamında dahi ele alınmamıştır.

Üst ölçekli plan bütünlüğü ve kararları göz ardı edilmiş, getirilen yoğunluk artışı ve adalet sarayı kullanımının getireceği taşıt ve insan hareketliliği değerlendirilmemiştir. Diğer taraftan ilan edilen uygulama imar planı da kendi ölçeğine ait ulaşım, yapı yaklaşma mesafeleri vb. bilgilerden yoksun olmakla birlikte; kendi ölçeğinde de yetersiz bir plan olup, belirsizlikler yaratmaktadır.

Yapılacak olan yeni adalet sarayı için mevcudun yaklaşık 5 katı büyüklüğünde, 500.000 m² kapalı alan öngörülmüştür. Kent bütününe hizmet vermesi gereken adalet sarayı için salt 'alan büyüklüğü' üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Sadece bu kriterle yer seçilmesi ve seçilen yerin mevcut sorunlarının ihmal edilerek yeterli planlama çalışmaları olmadan belirlenmesi ile kamu yararının tesis edilmesi mümkün değildir.

Bu sebeplerle, hatalı bir yer seçimi kararıyla, bölgeye yapılacak herhangi bir kamu yatırımı, kentsel dönüşümü imkânsız kılacak ve bölgeyi yoğun trafikten dolayı yaşanmaz bir hale dönüştürecek olan yüksek maliyetli ve ulaşım talebi yaratacak yeni bir adalet sarayı için değil; can ve mal kayıplarının önlenmesi ve sağlıklı bir kentsel çevrenin yaratılabilmesi için Ulaşım ve Kentsel Dönüşüm Projeleri için kullanılmalıdır.

Adalet sarayının taşınmasıyla birlikte kent merkezine yansıyacak olumsuz etkileri ve yer seçiminde bölgeye getireceği trafik yükü, ancak gerekli analizler neticesinde tespit edilebilir.

Mevcut adalet sarayı binasının adalet hizmetlerinin karşılanmasında yetersiz olduğu görüşü, bir "zorunluluk" çerçevesinde taşınmasını gerektiren bir karar gibi değerlendirilebilir. Ancak bu zorunluluğun bilimsel olarak ortaya konulmadığı; aksine ulaşım başta olmak üzere, altyapı yetersizlikleri bariz olan söz konusu bölgede yer seçimi yapılması da tarafımızca doğru bulunmamaktadır. Bulunduğu yerde çözümün gerçekleştirilmesi, kent ve kent planı bütünlüğünü sağlamak adına daha akılcı ve bilimsel olup, ancak bu şekilde kamu yararı tesis edilebilir.

3.2. YER SEÇİMİ KARARI VE ETKİLERİ

Adalet sarayının daha önce AŞTİ'ye ve bugünkü Toptancı Halinin bulunduğu yere taşınması gündeme gelmiş, ancak yukarıda sayılan gerekçeler başta olmak üzere birçok sebeple kent merkezine, taşınacağı yere ve kent bütününe çevresel, sosyal ve ekonomik zararlar vereceği çokça dile getirilmiştir.

Uzmanlardan uyarı:

Kent trafiği alt üst olur

Meslek örgütleri, Adliye binasının bulunduğu alanın, ana ulaşım planı tamamlanmadan "Toplu Taşıım, Transfer ve Rekreasyon Alanı" olarak düzenlemesinin, kent trafiğini alt üst edeceği uyarısında bulundu.

FEVZİYE ÇEVİK SAREL

Sehir Plancıları Odası Ankara Şubesi ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Büyükşehir Belediye Meclisi kararınca, Adliye binasının bulunduğu alanın, "Toplu Taşıım, Transfer ve Rekreasyon Alanı" olarak düzenlenmesini, adliye binasının ve toptancı halinin taşınmasını gazetemize değerlendirdi.

Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Başkanı Emre Sevim, şunları söyledi.

"Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi olarak mevcut Adliye binasının bulunduğu alanın Ankara teleferik sisteminin aktarma/düğüm noktası (Metro sistemi için Kızılay böyle bir noktadır) olacağına ve buna yönelik projeler hazırlandığına dair duyumu almıştık. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in konuyu mecliste tartışmadan, meclis kararı almadan böyle bir işe girişmiş olması öncelikle hukuksuzdur sonrasında ise Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin kendi belediye meclis üyelerinin bile fikirlerini önemsemeyecek kadar anti-demokratik bir yönetim anlayışına sahip olduğunun acı bir göstergesidir" diye konuştu.

PLANSIZLIK, SÜRECİ MEŞRULASTIRILIYOR

Sevim, Gökçek'in Ankara Ulaşım Ana Planı çalışması devam ediyorken kent ulaşımını ciddi şekilde etkileyecek kararlar almasını eleştirerek, sözlerine şöyle devam etti:

"ODTÜ yolu, AOC Bulvarı, Konya yolu ve Anadolu Bulvarı'nda şerit sayılarının artırılması, havaalanı metrosunun meclis kararının çıkması ve ön proje çalışmasına başlanması, tele-

ferik hatları ve son olarak Adliye Binası'nın bulunduğu alanın ana ulaşım planı yapılmadan Toplu Taşıım, Transfer ve Rekreasyon Alanı olarak düzenlenmesi plan sürecine saygısızlıktır. Diğer taraftan ise hazırlanan ana ulaşım planına daha ortaya çıkmadan güvenimiz zedelendi. Söz konusu planın bütün bu plansızlık sürecini meşrulaştırıcı bir araç olarak kullanılacağı fikrindeyiz."

YİNE PLANSIZ, GÜNDELİK KARARLAR

Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Tezcan Karakaş Candan ise tepkisini şöyle dile getirdi:

"Adliye Sarayı'nın bulunduğu alanın ana ulaşım planı yapılmadan "Toplu Taşıım, Transfer ve Rekreasyon Alanı" olarak düzenlenmesi, kent trafiğini keşmekeşe döndürecektir. Altyapısını oluşturmadan böyle gündelik kararlar almak kent açısından büyük sorun yaratacak. Buradan ana ulaşım planının da, Gökçek'in planı olacağı ortaya çıkıyor. Öte yandan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından AKM alanlarının yeniden düzenlenmesi gündemde iken, AKM'nin yakınında böyle bir aktarma merkezi yapılması da samimiyetsizliği gösteriyor. Ayrıca bu alan içinde Cumhuriyet Dönemi mimarisini barındıran pek çok yapı barındırıyor. Atatürk Bulvarı ve Güvenpark'a kadar uzanan bir ulaşım bağlantısını içeriyor."

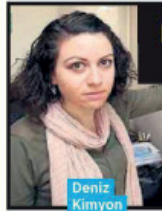
Candan, toptancı halinin taşınmasına ve yeni adliye binasının bu bölgeye yapılmasına ilişkin olarak ise, "Gökçek yine plansız, gündelik kararlar alıyor. Bu konu 2011 yılında gündeme gelmişti. Biz o dönem 5 binlik bir planda zemin ettirdi yapılmadan, Ankara Çayı'nın geçtiği bir adada ve 4 emsalli yapıların yapılması nedeniyle dava açmıştık" diye hatırlattı.

ŞPO'dan parçalı adliye tepkisi

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, Ankara Adliyesi'nin bazı birimleri Çukurambar Çetin Emeç Bulvarı üzerindeki bir plazaya taşındığını belirterek, "Sermayenin kriz riski, kamu kaynaklarıyla önlemmeye çalışılıyor. Ankara'da boş plazaları kurtarma operasyonu devam ediyor" açıklamasını yaptı. Şubeden yapılan açıklamada, "Söz konusu binanın bir kısım birimleri olsa dahi Adliye Sarayı olarak kullanılması şehircilik ilkelerine aykırı bir karardır. Adliye binaları bütün şekilde işleyen yapılardır. Parçalı bir yapılanma yargı işlerliğini de olumsuz etkileyecektir" görüşüne yer verildi.

Hürriyet Ankara, 28.10.2015

Deniz Kimyon

'Parçalı adliye' tepkisi

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Sekreteri Deniz Kimyon, Ankara Baro Başkanlığı'nın Adliye'nin Çukurambar'daki bir plazaya taşınması planlanan yerle ilgili olarak uygunluğuna ve kentsel genel etkilerine ilişkin Odanın görüşünü talep ettiğini hatırlattı. Kimyon, "Adliye'nin birtakım birimlerinin, uzun bir süredir boş olan ve inşaatı bittikten sonra uzun bir süre için tabelasında 'Ak Plaza' yazan söz konusu binaya taşındığını tespit etmiş

bulunmaktayız. Ankara Baro Başkanlığı'na 1 Mart 2015 tarihli yazımızda cevaben Adliye'nin bu alana taşınmasının hata olacağını açıkça belirtmiştik. Kiracı kamu kurumları kervanına katılan Adliye'nin bu alanda hizmet vermesi çeşitli kentsel sorunlara sebep olacaktır" dedi.

Şehircilik ilkelerine aykırı

Yargı kurumlarının mekansal düzeni, mekansal örgütlenme ve düzenlenmesinin, şehir planlama disiplininde önemli çalışma alanlarından olduğuna dikkati çeken Kimyon, "Çetin Emeç Bulvarında yer alan binanın bir kısım birimleri olsa dahi, Adliye Sarayı olarak kullanılması şehircilik ilkelerine aykırı bir karardır" diye konuştu.

Yargı işlemlerinin bir arada ve hızla ilerleyebilmesi için de Adliye binaları hu-

kuk bloğu, ceza bloğu, savcılık bloğu, itera müdürlükleri ve diğer alanlar ile bütün şekilde işleyen yapılar olduğuna ve parçalı bir yapılanma yargı işlerinin de olumsuz etkileyeceği konusuna değinen Kimyon, "Dünyada hemen hemen tüm kentlerde Adliye Sarayları kent merkezinde konumlanıyor. Yargı kurumları yapılarının yer seçimi, kentsel planlama ve tasarımı ayrıntılı olarak çalışılan ve sonuç olarak kentsel kullanımlarla, çevresiyle ilişkilendirilerek belirlenmektedir. Bu baliyle Adliye yapısı bütün Ankaralılara eşit bir ulaşım imkanı sunmaktaki, Ankaralıların 'Adalet'e ulaşmaları konusunda bir engel teşkil etmemektedir. Sermayenin kriz riskini kamu kaynaklarını kullanmak suretiyle, kiralama yöntemi ile yaymaya çalışan devletin bu özel müdahalesine dikkat çekmek isteriz" dedi.

Milliyet Ankara, 28.10.2015

Ankara Barosundan 'ek bina' tepkisi

ANKARA Adliyesi'ndeki iş ve ticaret mahkemelerinin Balgat'ta yapılan ek binaya taşınmasına tepki geldi. Balgat semtine taşınan iş ve ticaret mahkemelerin taşındığı ilk gün, hakimlerin de aralarında bulunduğu 10 kişinin asansörde mahsur kaldığı binada, ısıtma sistemi yeterince çalışmadığı, telefon ve internete ulaşılamadığı belirtildi.

İş ve ticaret mahkemelerinin, bu garabet binasının içinde, güvensiz bir ortamda hizmet vermeye başladığını ifade eden Ankara Barosu Başkanı Hakan Canduran, "Ankara Barosu olarak, meslektaşlarımızla konuşup burada hizmet vermeme kararı alacağız" dedi.

Balgat'taki ek bina önünde basın açıklaması yapan Baro Başkanı Hakan Canduran'a Yönetim Kurulu üyeleri ve Ankara Barosu'na kayıtlı avukatlar da destek verdi.

Hakan Canduran açıklamasında, 2015 yılının başında merkez adliye binasının parçalanarak bazı mahkemelerin yeni bir binaya taşınacağı yönünde dedikodular çıktığını anımsattı. Bunun

üzerine Adalet Bakanı Müsteşarı ile görüştüklerini belirten Canduran, "Yeni bina yapılacağı, kiralanaacağı konusunda söylemlerde bulunuldu. Biz detayını öğrenmeye çalıştık ama yeterince bilgi verilmedi. Adalet Bakanlığı, Ankara Adliyesi'ni bir oldu bitti ile bölerek iş ve ticaret mahkemelerini adaletle yakışmayan bu binaya taşıdı" dedi.

Balgat'taki ek binanın adliye olarak hizmet vermeye uygun olmadığını; binanın nasıl olması gerektiği konusunda Şehir Plancıları Odası'ndan rapor aldıklarını anlatan Canduran, şöyle konuştu:

UYAP ERİŞİMİ MÜMKÜN DEĞİL

"Ankara Barosu olarak toplantılar yaptık. Ancak bizi kimse dinlemedi. Şu

an her şey ortada. İş ve ticaret mahkemeleri, bu garabet binanın içinde güvensiz bir ortamda hizmet vermeye başladı. Mahkemelerin taşındığı ilk gün, hakimlerin de aralarında bulunduğu 10 kişi asansörde mahsur kaldı. Bu binada ısıtma sistemi yeterince çalışmıyor. Binada telefon, internet çalışmıyor. UYAP erişimi mümkün değil. Duruşma salonları ışık almayan, penceresi olmayan yerlere taşındı. Bu binada vatandaşın duruşmasını bekleyeceği yer yok. Bu binada avukatın bekleme yapacağı odalar 3-5 kişinin sığamayacağı kadar küçük ve en ücra kalmış noktalarda.

BİNANIN KULLANILMAMASI İÇİN ELİMİZDEN GELENI YAPACAĞIZ

Bugün güvenliği olmayan, altında sucuk resta-

uranti bulunan bir binada; 13. katının kaçak yapıldığı bir binada; otoparkının bile duvarla örüldüğü bir binada adalet hizmeti verilmesi konuşuluyor. Böyle bir şey mümkün değil. Avukatlar, vatandaşlar hizmet alamıyor.

Biz Ankara Barosu olarak, belki de meslektaşlarımızla konuşup burada hizmet vermeme kararı alacağız. Başka çaremiz kalmadı. Artık mutabakat içinde bu binanın kullanılmaması için elimizden geleni yapacağız. Adalet hizmetinin bölünmemesi için elimizden geleni yapacağız." diye konuştu.

Hakan Canduran ve Yönetim Kurulu üyeleri, basın açıklamasının ardından binayı gezerek incelemelerde bulundular. (Serkan DEMİRTAŞ)

Güçlü Anadolu, 19.01.2016

HİZMET VERMEYEBİLİRİZ

Ankara Barosu üyeleri, iş ve ticaret mahkemelerinin Balgat'ta yeni hizmete açılan ek binaya taşınmasını protesto etti. Baro Başkanı Hakan Canduran, "Biz Ankara Barosu olarak, belki de meslektaşlarımızla konuşup, burada hizmet vermeme kararı alacağız. Başka çaremiz kalmadı" dedi

Ek bina önünde açıklama

Ankara Barosu, Ankara Adliyesi'ndeki iş ve ticaret mahkemelerinin Balgat'ta adliye hizmeti vermeye uygun olmayan ek binaya taşınmasını, basın açıklamasıyla protesto etti. İş ve ticaret mahkemelerinin taşındığı Balgat'taki ek bina önünde gerçekleştirilen basın açıklamasına, Ankara Barosu Başkanı Hakan Canduran, Yönetim Kurulu üyeleri ve Ankara Barosu'na kayıtlı avukatlar katıldı. Ankara Barosu Yönetim Kurulu adına bir açıklama yapan Hakan Canduran, 2015 yılının başında merkez adliye binasının parçalanarak, bazı mahkemelerin yeni bir binaya taşınacağı yönünde değişiklikler olduğunu anımsattı.

"Güvensiz bir ortamda hizmet"

Balgat'taki ek binanın adliye olarak hizmet vermeye uygun olmadığını, binanın resmi olması gerektiği konusunda Şehit Fıratlıları Odası'ndan rapor aldıklarını anlatan Canduran, "Ankara Barosu olarak toplantılar yaptık. Ancak bizi kimse dinlemedi. Şu an her şey ortada. İş ve ticaret mahkemeleri, bu garabet binanın içinde, güvensiz bir ortamda hizmet vermeye başladı. Mahkemelerin taşındığı ilk gün, hakimlerin de aralarında bulunduğu 10 kişi asansörde mahsur kaldı. Bu binada, ısıtma sistemi yeterince çalışmıyor" dedi. 20-4-16

Milliyet Ankara, 19.01.2016

Adliye projesine şehir plançılarında tepki

MERKEZDE HİZMET VERMESİ ELZEMDİR

ŞEHİR Plancıları Odası Ankara Şubesi, Hürriyet Ankara'nın duyurduğu Ankara Adliyesi'nin Sıhhiye'den Toptancı Hâli'ne taşınması ve adliye binasının yıkılarak yerine ulaşım merkezi kurulması projesine yazılı açıklamayla tepki gösterdi. Adliyenin merkezde kalmasının gerektiğinin vurgulandığı açıklamada, "Adalet Sarayı'nın, kamunun adalet ve yargı faaliyetlerine hız ve işlerlik açısından bütüncül bir yapıda ulaşabilmesi amacıyla merkezi bir konumda hizmet vermesi elzemdir. Mevcut Adalet Sarayı'nın Ankara'nın iki merkezinin arasında, metro, Ankaray ve banliyö gibi ulaşım araçlarının düğüm noktası olan bir konumda yer alması

gibi avantajları ile kentsel kullanım temelinde önemli faydalar sağlamaktadır. Ayrıca hukuk bürolarının, yaklaşık 30 yıldır hizmet veren Adalet Sarayı çevresinde yer seçmeleri nedeniyle, Adalet Sarayı kent merkezinin ticari gelişimine de önemli katkılar sunmaktadır. Bu sebeple Adalet Sarayı'nın mevcut konumundan taşınması kent merkezini güçsüzleştirecek kritik bir hamle olarak karşımıza çıkacaktır. Bu gerçeklik ortada iken, yeni Adalet Sarayı'nın inşa edileceği alan ve çevresinin de benzer şekilde fonksiyon değişimleri yaşayacağı için, altyapı ve ulaşım problemleri ile karşı karşıya kalınacaktır" ifadeleri kullanıldı.

Hürriyet Ankara, 17.02.2017

"Adliye Sıhhiye'de kalmalı"

TMMOB'a bağlı iki büyük meslek odası Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası'nın Ankara'daki yöneticileri, Ankara Adalet Sarayı'nın Sıhhiye'den AŞTİ'nin yer aldığı alana taşınmasını uygun bulmadıklarını belirtti.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi Başkanı Tezcan Karatürk Candan ve TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Sekreteri Gözde Güllüoğlu, Adalet Sarayı'nın Sıhhiye'deki taşınması durumunda bölgenin hem ekonomik hem de sosyal açıdan bozulacağını ifade etti. Sıhhiye'de yer alan mevcut Adalet Sarayı'nın bölgenin castlanması açısından önemli bir işlev gördüğünü belirten meslek odaları yöneticileri, taşınması durumunda bölgeye getirilmesi planlanan ulaşım terminalinin anaakent planı açısından ciddi sıkıntıya yaratacağı görüşünde. Meslek odası yöneticileri, AŞTİ'nin Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne, Atatürk Orman Çiftliği alanından şehircilik terminali olması için tahsis edildiğini vurguladı. Mimarlar Odası Ankara Şubesi Başkanı Tezcan Karatürk Candan, AŞTİ'nin boşaltılması durumunda uygun ve doğru olanın bölgenin Atatürk Orman Çiftliği'ne çıkar verilmesi olduğunu ifade etti. Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Sekreteri Gözde Güllüoğlu ise, AŞTİ'nin ulaşım bağlantılarını güçlendirilmiş alan olduğunu ancak, Adalet Sarayı'nın taşınması meselesinde sül erilebilirlik ya da uygun alan büyüklüğü kriteri alınmayacağını belirtti.

Ankara Adalet Sarayı'nın taşınması durumunda, Sıhhiye'nin boşaltılması nedeni olacağı korumasında benzer potansiyel taşıyan odası yöneticileri, Sıhhiye Meydanı'nın Ankara'nın en önemli merkezlerinden biri olduğunu bölgenin şartlarını yeniden ele alınmasını istiyor.

Uğur DUYAN'ın haberi 2'de

Başkent Gazetesi, 23.11.2017-2

YENİ YER ARANAN ADLİYE İÇİN MESLEK ODALARINDAN ÖNERİ:

Adliye mevcut yerde büyüsün

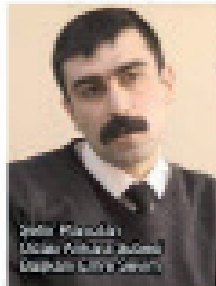
Adliye hizmetlerini tek çatıda toplayacak yeni bina için yer aranırken, meslek kuruluşlarından "Sıhhiye'deki bina genişletilsin" önerisi geldi

Ankara Baro Başkanı Hakan Çarçukan

"ÖNCELİĞİMİZ SİHİYE"

Ankara Baro Başkanı Hakan Çarçukan, Adalet Bakanlığı'nın 1201 ile yeni binanın yeni konusunda görüşmelerini ifade etti. Önceliklerinin Sıhhiye'deki mevcut binanın genişletilmesi olduğunu belirten Çarçukan, "En başında bu binayı genişletiyoruz. Adliye hizmetlerini 50 yıl karşılayabilecek bir çözüm bulunmalı" dedi.

Yemin Kurul Başkanı Mustafa Kemal Uzun

"MERKEZ GÜÇLÜLEŞİR"

Adliyenin merkezi bir konumda olması gerektiğini belirten Çehir Flanörleri Odası Başkanı Erhan Servan "Mevcut bina, büyük ölçekli yapılar için uygun, genişletilebilir. Adliye taşınmaz, Sıhhiye'deki hukuk büroları da gider. Kent merkezini güçlendirecek etkili bir hamle olur."

DAVE KAYGULU/AYRIN

Habertürk Ankara, 21.11.2017

YENİ YER ARANAN ADLİYEYİ MESLEK ODALARI DEĞERLENDİRDİ:

'ADLİYE MEVCUT YERİNDE BÜYÜSÜN'

Ankara'da 6 ayın binada hizmet veren adliyenin tek bir çatı altında toplanması için çalışmalar devam ediyor, yeni adliye binasının yeri konusunda nihai kararın bu hafta verilmesi bekleniyor. Ankara Barosu Başkanı Hakan Canduran önceliklerinin Sıhhiye'deki mevcut binanın büyütülmesi olduğunu belirtirken, Şehir Plancılar Odası Başkanı Emre Sevim, "Sıhhiye'deki adliye binası genişletilebilir" dedi

ADLİYE Binası Ahlatlıca'daki GİT ile Büyükdere Bölgesinde Başbakan Mustafa Turgut'un bir gün önce yaptığı görüşmede Ankara'ya yapılacak yeni adliye binasının bulunduğu, Bakan GİT ile Başbakan Turgut'un, 6 farklı binadan ayrılmış adliye hizmetlerini tek bir çatı altında toplayarak binanın yeri konusunda fikir alışverişinde bulunulduğu öğrenildi. Ankara Adliye'nin Yeniden Kurulması, Yükseköğretim Bakanlığı'ndan varışından sonra, Sıhhiye'deki mevcut binanın büyümesi ya da AŞTİ'nin yeni adliye binasının yapılmasına karar verilecektir. Bakan GİT'in bu açıklamasından anlaşılıyor. Bakanlık'ta yapılacak görüşmeler AŞTİ'nin yeni konuşulması, AŞTİ'nin Bakanlık'ta konuşulması, yapılan danışman görüşmelerinde oldu.

"ÖNCELİĞİMİZ SİHHİYE"
Ankara Barosu Başkanı Hakan Canduran, Adliyet Bakan GİT ile yeni adliye binasının yeri konusunda görüşmelerini ifade etti. Bakan GİT ile, odasının farklı yer-

Emre Sevim

kenli hizmeti veren ve teknolojik imkanlar sunulan alt yapıların bulunduğu olan Canduran, "İlahe, yeni bina için 6-7 maddeler çıkarılmıştır. Bunların bir kısmını Sıhhiye'deki binanın büyümesiyle AŞTİ'nin binasına yeni yapılmış, merkezi binaya ve mezo yapıya atılacak hizmetlerle destekli" dedi. Bakan GİT ile yapılan görüşmelerde Adliye Binası'nın bir kısmı olan ve Bakanlık'ta bulunan Sıhhiye'deki binanın büyümesiyle AŞTİ'nin binasına yeni yapılmış, merkezi binaya ve mezo yapıya atılacak hizmetlerle destekli" dedi. Bakan GİT ile yapılan görüşmelerde Adliye Binası'nın bir kısmı olan ve Bakanlık'ta bulunan Sıhhiye'deki binanın büyümesiyle AŞTİ'nin binasına yeni yapılmış, merkezi binaya ve mezo yapıya atılacak hizmetlerle destekli" dedi.

'Sıhhiye'den taşınırsa merkez güçsüzleşir'

Şehir Plancılar Odası Başkanı Emre Sevim, Ankara'da yapılacak yeni adliye binasının yeri konusunda, "Sıhhiye'deki binanın büyümesiyle AŞTİ'nin binasına yeni yapılmış, merkezi binaya ve mezo yapıya atılacak hizmetlerle destekli" dedi.

Hakan Canduran

"Sıhhiye'deki binanın büyümesiyle AŞTİ'nin binasına yeni yapılmış, merkezi binaya ve mezo yapıya atılacak hizmetlerle destekli" dedi.

'AŞTİ'nin taşınmasına gerek yok'

AŞTİ binasının AŞTİ'nin bulunduğu alana taşınması için alınan kararın, Ankara Barosu Başkanı Hakan Canduran'ın, "Sıhhiye'deki binanın büyümesiyle AŞTİ'nin binasına yeni yapılmış, merkezi binaya ve mezo yapıya atılacak hizmetlerle destekli" dedi.

"Sıhhiye'deki binanın büyümesiyle AŞTİ'nin binasına yeni yapılmış, merkezi binaya ve mezo yapıya atılacak hizmetlerle destekli" dedi.

Habertürk Ankara, 21.11.2017-1

4. DEĞERLENDİRME

Kent merkezlerine merkez nitelikleri kazandıran unsurlar yalnızca ticari kullanımlar değildir. Bu kullanımların yanı sıra, kamu kurum ve kuruluşlarının da kent merkezi ile birlikte kurgulanması gerekmektedir. Kamu kurumlarının kent merkezi dışına taşınması uzun vadede kent merkezlerinin güçsüzleşmesine ve çöküşüne neden olmaktadır. Bu durum kent merkezinin gelişimini ve kent omurgalarının güçlenmesini engelleyen bir planlama anlayışı doğurmaktadır. Söz konusu kurum yapılarının, kent merkezi ve alt merkezlerle eklenme ve bütünleşmesi şehirciliğin önemli problem alanlarından biridir. Adalet sarayının toplu taşıma erişimine, otopark gereksiniminin karşılanmasına izin veren bir alana sahip olması gerekmektedir. Aynı şekilde yakın çevresinde kurumun diğer ilişkilenmelerinin ve ihtiyaçlarının karşılanabileceği merkezi kullanımların bulunması ve sürdürülmesi gerekmektedir. Çünkü bu alanlar başka bir noktaya taşındıklarında dahi ihtiyaçları ve ilişkili oldukları bazı kullanımları da çevrelerine çekmektedir. Bu nedenle yapının kendisi, kütlesi ile birlikte yakın çevresinin de bu kullanıma entegre olması çok önemlidir. Mevcut konumunda Ankara Adalet Sarayı, bu özelliklere sahiptir.

Mevcut adalet sarayı yakın çevresindeki hukuk büroları ve diğer merkezi kullanımlarla bir arada, ulaşım tür ve kapasitesinin yeterli olduğu bir bölgede yer almaktadır. Adalet sarayının taşınması durumunda çevresinde yer alan kullanımlar da yer değiştireceğinden alanda ciddi bir çöküş başlaması kaçınılmazdır. Kent merkezinin mevcut ticari ve toplumsal hareketliliğine zarar vermeden, oluşturulacak yeni çevrenin ise niteliksizleşmesine yol açmadan hareket edilmelidir.

Ankara Adalet Sarayı, bulunduğu konumdan ve sahip olduğu mimari özelliklerinden dolayı da korunması gereken bir yapı niteliği taşımaktadır. Atatürk Bulvarı üzerinde Cumhuriyet dönemi ile gelişen kent merkezinin önemli simgeleri arasında yer almakta ve inşa edildiği dönem mimari üslubunu güçlü bir şekilde yansıtmaktadır. Bir yarışma sonucu elde edilmiş ve henüz 30 yıllık bir yapıdır.

Yukarıda açıklanan sebeplerle hem mevcut yerinden taşınması halinde kent merkezine vereceği zararlardan hem de bilimsel dayanakları olmayan bir yer seçimi kararı sonucu yaratacağı sorunlardan dolayı söz konusu taşınma kararının kamu yararına aykırı olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Akçura, T. (1971). Ankara, Türkiye Cumhuriyeti'nin Başkenti Hakkında Monografik bir Araştırma, ODTÜ Mimarlık Fak. Yayını.

Akyüz, A., Akyüz, S. (2010) Zamanda Yolculuk-Ankara Adliye Binaları, Ankara Barosu Dergisi, Sayı: 4.

Cengizkan, A. (1998). Cumhuriyet ve Mimarlık, Arredamento Mimarlık, n: 100+ 9, Aralık, pp 34-6.

Gökçe, B. (2008). Üretici Servislerin Mekansal Dinamikleri, Ankara Örneği, doktora tezi ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü.

Tankut, G. (1990). Bir Başkentın İmarı, Ankara (1929-1939), ODTÜ Yayını, Ankara, s.9.

© TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi
Atatürk Bulvarı Bulvar Apartmanı No:219 Daire:8 Çankaya/Ankara
Tel: 0 312 418 61 43 - 418 61 82 Faks: 0 312 418 61 96
E-posta: spoankara@spo.org.tr